

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. XI. De Capitularibus Regum Franciæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

32 DE NATVRA, ORIGINE, AC PROGRESSV,
rita. 2. Quia illuc recurrere necesse est, cum Ecclesia Ro-
mana, vel universalis regulas non subministrant, quibus spe-
cialia negotia definiri queant. 3. Ut eadem sit ejusdem Regni
Canonica disciplina, sicut eadem sunt leges civiles. Non
sunt tamen universalium Conciliorum, aut summorum Pon-
tificum Decretis anteponendi, vel etiam exequandi; Mul-
tò minus prætextu libertatis opponendi.

C A P U T X I.

De Capitularibus Regum Franciæ.

1. **I**N eam rerum omnium & Ecclesiasticarum, & Civi-
lium perturbationem, & confusionem inciderat Gallia
sub finem septimi sæculi, ac principio octavi, ut Religio om-
nis oblitteranda videretur, nisi Clodovei posteritati, à radi-
ce degeneri substituta Caroli Martelli familia, Ecclesiæ in eo
Regnò ferè collapsæ succurrisset, quod tùm ex aliis monu-
mentis addiscimus, tùm ex Epistola S. Bonifacii ad Zacha-
riam Papam, cujus secundus articulus sic habet: *Notum simi-
liter sit Paternitati vestrae quod Carlomannus Dux Francorum me accersitum ad
se rogavit in parte Regni Francorum, que in sua est potestate, Synodum inci-
pere congregare, & promisit se de Ecclesiastica Religione, que jam longo tem-
pore, id est non minus quam per 60. aut 70. annos, calcata, aut dissipata
fuit aliquid corrigere, & emendare velle. Qua propter si hoc, Deo inspirante,
veraciter adimplere voluerit, consilium, & PRÆCEPTVM SANCTÆ
VESTRÆ AVTORITATIS, ID EST APOSTOLICÆ SEDIS HA-
BERE, ET SAPERE DEBEO. Franci enim, ut seniores dicunt, plus-
quam per tempus 80. annorum Synodum non fecerunt, nec Archiepiscopum ha-
buerunt, nec Ecclesiæ Canonica jura fundabant, vel renovabant. Modo autem
maxima ex parte per Civitates, Episcopales sedes traditæ sunt laicis cupidis ad
possidendum, vel adulteratis Clericis, scortatoribus, & Publicanis seculariter
ad persuendum. Nam si per verbum vestrum, aut negotium Duce rogante
supradictò, movere, & incipere debeo, PRÆCEPTVM, ET IUDICIVM
APOSTOLICÆ SEDIS cum Canonibus Ecclesiasticis præsto habere cupio.
Consensit libentissimè Zacharias tam justæ Carlomanni peti-
tioni, ut illius Pontificis literæ responforiæ declarant.*

2. Eodem zelo accensus est Pippinus Carlomanni frater, Martelliq̄ue filius, ejusq̄ue pietate, cura, & ope congregata sunt plurima Concilia, edita sunt plurima Decreta: consultus est summus Pontifex; ejus implorata est autoritas, ac sensim demum restituti sunt Christiani mores, & Ecclesiastica disciplina.

3. Illustrior in hoc genere sicut & in ceteris fuit Carolus Magnus, cujus zelus, pietas, & magnificentia immortalem illi gloriam pepererunt. Nam incredibili cum ardore in renovanda disciplina Canonica desudavit, quemadmodum à Papa Adriano I. rogatus fuerat, à quo etiam Codicem acceperat Dionysii Exigui, ut Canonum, & Decretorum in contentorum usum revocandum curaret.

4. Carolum Magnum secuti sunt ejus Successores, qui etiam congregatis Regni Præsulibus, iisque assentientibus, & consentientibus, multa ordinarunt circa politiam Ecclesiasticam.

5. Equum igitur esset, ut quæ ab illis Principibus constituta sunt de Prælatorum sententia, & plerumque cum assensu Romani Pontificis ad confirmandam, vel ad reparandam disciplinam Canonica plurimum valerent, ac in iis observandis partem libertatis suæ Ecclesia collocaret Gallicana.

6. Equidem viguisse olim leges illas in Gallia docent antiqua monumenta, & moderni scriptores. Autor libelli Gallicè conscripti cum titulo: *L'abbé Commendataire cap. II. collectionem Capitularium Regum Francorum vocat primum Codicem Francicum; le premier Code François.* Stephanus Baluzius in præfat. ad collectionem eorundem Capitularium, quam ipse ampliorem, & accuratius digestam edidit, magno in pretio fuisse olim habitam illam, quam composuerat Angelus Abbas, probat num. 41. & 42. *Tanquam, inquit, dicto num. 42. publicum legum Francicarum Codicem Regia autoritate, & usu publico receptum.*

7. Verum tot sunt ex illis Capitularibus articuli, & quidem maximi momenti modernæ Francorum praxi contrarii, ut Codex ille nequaquam fundamentum libertatum Gallicanarum dici queat. Norunt qui Regni illius modernos usus

E

per-

34 DE NATURA, ORIGINE, AC PROGRESSU, et
perspectos habent, ac cum antiquis illis legibus contulerunt,
quantum inter se distent.

8. Posset etiam fortassis colligi ex diuturno neglectu ac
curatae illorum Capitularium editionis, quem innuit Ste-
phanus Baluzius in editionis suae praefatione à num. 49. illa
dudum non tanti fuisse in Gallia habita. Nec legimus Gallos,
vel eo tempore, quo suas libertates acrius, ac frequentius
allegare ceperunt ea Capitularia protulisse; neque audivi-
mus apud illos praxim earum legum, saltem plusquam alibi,
jam pridem viguisse.

C A P U T X I I.

*Maneam esse definitionem Libertatum Ecclesiae Gallicanae,
nec rei definita convenire.*

1. **C**onstat ex supradictis, obscuram fore libertatum Eccle-
siae Gallicanae definitionem, si antiqui Canones, qui
bus illae definiuntur, certo Codice speciali conclusi suppo-
nantur, quippe cum assignari vix possit: sed dicit quis, Ca-
nones illos è propriis fontibus hauriri, puta Nicenos, à Con-
cilio Nicæno, Constantinopolitanos, à Concilio Constans-
tinopolitano, & sic de reliquis. Verum difficultas recurrit,
quousque se extendat, illa antiquitas, quæ libertatibus vin-
dicatur, an de omnibus Canonibus intelligatur?

2. Quovis autem modo accipiatur hæc definitio, manca
est, præcipuaque sui parte caret, nempe differentia. Nam
aliæ Ecclesiae hanc sibi laudem præripi, solique Gallicanae
concedi non permittent, ut exactam veteris disciplinae cus-
todiam sibi soli vindicet, quasi reliquæ Canones antiquos
minus colerent.

3. Nec aliunde quam à Gallicanis ipsis scriptoribus con-
quirenda sunt testimonia, quibus probemus reliquis etiam
Ecclesiae partibus antiquissimam esse Canonicæ disciplinae
custodiam. Quo circa sufficit legere praefationem Christophori
Justelli ad veterem Codicem Canonum Ecclesiae universæ, ubi
præcipuas percurrit Ecclesias, easque illius disciplinae studio-
sissimas